

Да си припомним!

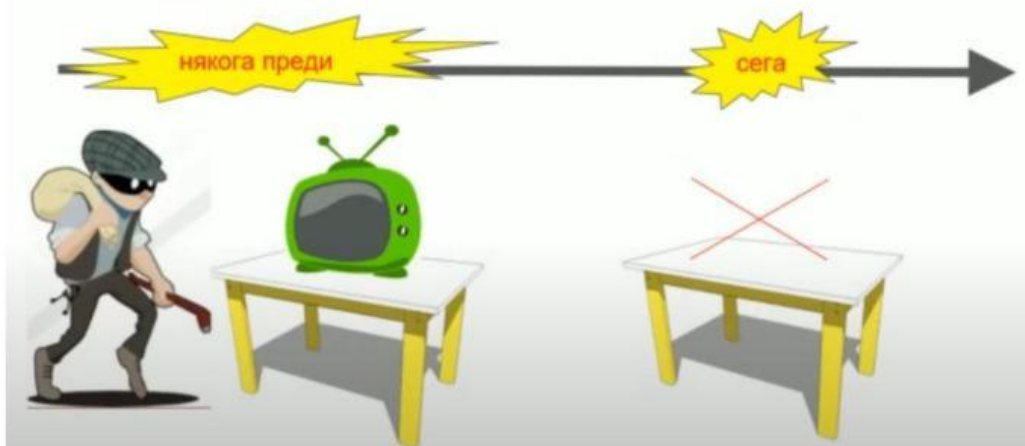

Минало неопределено време

Когато използваме *минало неопределено време*, означава, че **действието се е извършило в някакъв минал момент и сега резултатът е налице.**

Имаме връзка между минало действие с настоящия момент.

Крадецът **е влязъл** в къщата и **сега** телевизорът липсва.

Примери: **Аз съм загубил** ключа си. (= Не е у мен **сега**.)

Сега Тони търси сигнал, но може да намери.

Той **е загубил** обхват.

Образуване

Минало неопределено време се образува от съчетанието на глагола

"**съм**" /в съответното лице и число/ в сегашно време

+

минало свършено деятелно причастие на дадения глагол.

Задачи:

1. Напишете формите на глагола "**съм**" за съответното лице и число

в сегашно време:

аз		ние	
ти		вие	
той / тя / то		те	

2. Попълнете таблицата по модела.

Припомнете си, че минало свършено деятелно причастие се образува от **минало свършено време на глагола за 1 лице, единствено число (аз)** като заменим

окончанието **-Х** с **-л** или **-тох** и **-дох** с **-л**

Сегашно време	Минало свършено време	Минало свършено деятелно причастие
пея	пя х	пя л , пя ла , пя ло , пели
плета	плет ох	плел, плела, плело, плели
крада	кра дох	прал, крала, крало, крали
ходя		
полетя		
заспя		
чета		
мета		
ям		
дам		

3. Попълнете празните места в таблицата по модела:

Сегашно време	Минало свършено време	Минало неопределено време
счупя	счупих	Аз съм счупил ...
взема		
		Аз съм завил ...
	оставих	
плета		
		Аз съм направил ...

4. Попълнете празните места, като поставите глагола в скобите в минало неопределено време по модела:

Преди да отплава, пиратът е скрил (скрия) съкровище в пещерата.

А. Аз _____ (чувам) преди време, че наблизо има много интересна пещера.

Б. Той никога нищо не ми _____ (разказвам) за сестра си.

В. Майка се развика: „_____ (купя), _____ (сготвя) го, _____ (сложa) му да яде – и той пак е недоволен!“

5. В кой ред са описани граматичните характеристики на подчертаната глаголна форма в изречението:

Те вече са ходили на тази изложба.

А. минало неопределено време, 2 лице, множествено число

Б. минало неопределено време, 3 лице, единствено число

В. минало неопределено време, 3 лице, единствено число, среден род

Г. минало неопределено време, 3 лице, множествено число

6. Подредете думите така, че да се получи правилно изречение.

а. Майка е чай му масата сандвич му и оставила на топъл.

б. Тази ги пролетната не през година виждал ваканция е.

7. Превърнете подчертаните глаголни форми в **отрицателни**:

а. Казаха ми, че днес Дидо е рисувал, ходил е на плуване и е тренирал карате.

б. Мария и Петър са ходили в София.

8. Превърнете подчертаните глаголни форми във **въпросителни**:
- a. Казаха ми, че днес Дидо е рисувал, ходил е на плуване и е тренирал карате.
- b. Мария и Петър са ходили в София.

9. Превърнете подчертаните глаголни форми във **въпросителни отрицателни**:
- a. Казаха ми, че днес Дидо е рисувал, ходил е на плуване и е тренирал карате.
- b. Мария и Петър са ходили в София.

10. Допълнете изречението с правилните форми – изберете ги от дадените по-долу.

А. Като малък Иван _____ футбол в училищния отбор, а Мария е _____ в хора.

е играл е пяла съм играла сте играли са играли
е пял съм пяла сте пели е играла са пели

Б. Децата _____ топката и не _____ футбол от вчера.

е изгубил са играли съм играла си играл
са изгубили си изгубил сте изгубили е играл

Внимание, учтива форма!

- ★ Причастията на **-л** се поставят в **множествено число**.

Госпожо, **писали ли сте** ми оценка?

НО!

- ★ Прилагателните, числителните и миналите страдателни причастия на **-и/-и** се поставят в **единствено число** и съответно в мъжки или женски род според това към кого е обръщението.

Господин Иванов, **помолен сте** да напуснете.

Госпожо, **Вие сте първа** в списъка.

11.

12. Попълнете празните места, като поставите глагола в скобите в минало неопределено време:

А. Господин Директор, Вие _____ ли _____ (прочета) молбата ми?

Б. Госпожо, Ваша ли е колата, която _____ (спра) пред входа?

В. Таня Иванова, нали Вие _____ (спечеля) във вчерашната томбола?